

Csáki Frigyes 1921-77

Vajk István

Csak a jövő biztos. A múlt állandóan változik.

- *Könnyű a ma emberének: ott a web, „minden információ” beszerezhető néhány gombnyomással.*
- *Történelmi háttér nélkül nehéz ezt a kort megérteni. ... 38-as törvények, II. világháború, újjáépítés, szovjet befolyás, Rákosi rendszer, 1956, a Kádár rendszer...*
- *A ma embere szerencsére el sem tudja képzelni, hogy ez a korosztály milyen körülmények között dolgozott.*
- *Az egyetemen az ideológiai megbízhatóság a legfontosabb.: a párt (munkahelyi, egyetemi, kerületi,..), a munkásőrség, a beépített téglák, egy erős pártfogó...- erről nem igen szól a web.*
- *Mindenki más alkalmazkodási stratégiát választott: volt, aki meggyőződésből, volt, aki nem. Csak azokról tud a web, akik a megtorlás áldozatai lettek.*
- *Charles Darwin: (Leon C. Megginson 1963)*

„Nem a legerősebb fajok maradnak életben, hanem azok, amelyek a leginkább képesek alkalmazkodni.”

Gépészmérnöki Kar

- 1929-től 1950-ig három tagozat:
 - A. Általános gépszerkesztési és gépgyártási
 - B. Elektrotechnikai**
 - C. Mezőgazdasági
- 1931-től 1959/60-ig tanszékek
 - Villamos művek **és vasutak**
 - Villamos gépek **és mérések**
 - ...

1949. évi 15. törvényerejű rendelet a budapesti Műszaki Egyetem átszervezése tárgyában

https://jogkodex.hu/jsz/1949_15_tvr_8858275

1. § A műszaki tudományok eredményesebb művelése és a szakirányú műszaki képzés elmélyítése céljából a budapesti Műszaki Egyetem szervezetében működő osztályokat önálló karokká kell átszervezni, ezenfelül pedig **a villamosmérnök képzésről külön kar** szervezésével kell gondoskodni.

2. § Az 1. §-ban foglalt rendelkezéshez képest a budapesti Műszaki Egyetem az 1949/50. tanévtől kezdve az alábbi tudománykarokra tagozódik:

1. mérnöki kar,	2. építészmérnöki kar,
3. gépészmérnöki kar,	4. villamosmérnöki kar,
5. vegyészmérnöki kar,	6. nehézvegyipari kar.

3. § A budapesti Műszaki Egyetem szervezeti szabályzatát, tanulmányi, fegyelmi és vizsgálati rendjét, valamint szigorlati és doktori szabályzatát a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

4. § A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról a vallás- és közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

Budapest, 1949. évi november hó 28-án.

Szakasits Árpád s. k.,

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Olt Károly s. k.,

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

Villamosmérnöki Kar 1949/50

- Alapítás: de jure 1949 , de facto 1950

- Tanszékek:

Matematika II

Fizika

Atomfizika

Villamos gépek és mérések

Villamos művek és vasutak

Villamos gépek üzemtana (1950)

Vezeték nélküli híradástechnika

Vezetékes híradástechnika

- Hallgatói létszám: 1949/50 209 1950/51 684
- 1950-ben 110 fő szerzett diplomát (70 erősáramú, 40 gyengeáramú)

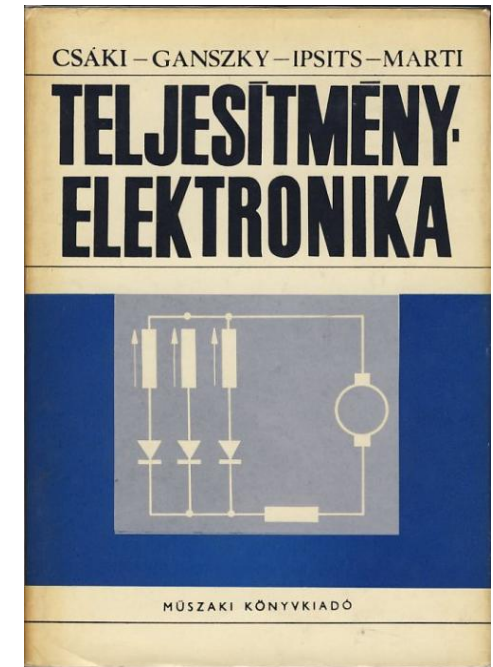
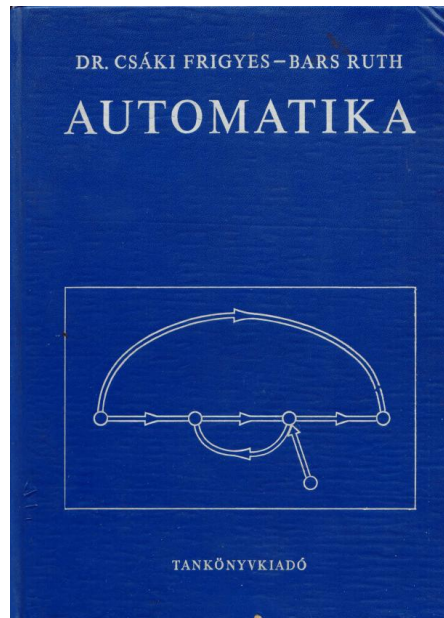

Az élet alapvetően igazságtalan

		Élt	Dipl. szerzés éve	Vezetői megbiz.
• Csáki Frigyes	1921-1977	56	1949	rektor 1964-69
• Frigyes Andor	1922-1992	70	1950	dékán 1963-67
• Schnell László	1923-1995	72	1947	dékán 1985-88
• Tuschák Róbert	1927-2018	91	1950	dékán 1972-79

Csáki Frigyes

- 1921 -77 ...

WEB <https://www.nevpont.hu/palyakep/csaki-frigyes-cc8b6>

- 1939 Budapesten kitűnően érettségizett, gimnáziumi tanulmányai idején az Eötvös Loránd Matematikai versenyen 2. (1939)
- (1939–1942) A Mechanikai Szövőgyár pestszenterzsébeti fonóüzemének fonómunkása, gépkezelője
- (1942–1945) munkaszolgálatos
- (1945-1949) BME kitűnő minősítésű gépészmérnök
- (1949–1951) Villamos Művek és Vasutak Tanszék gyakornoka, tanársegéde
- (1951–1954) Villamos Gépek Üzemtana Tanszéken MTA–TMB aspiránsa
- (1954–1956) Villamos Energetikai Kutató Intézet (VILENKI) tud. osztályvezetője
- (1956–1960) Különleges Villamos Gépek Tanszék egy. docense
- (1960–1961) Különleges Villamos Gépek és Automatika egyetemi tanára
- (1961-1977) Automatizálási Tanszék vezetője

WEB ...

- 1961-1977 az Automatizálási Tanszék vezetője
közben a BME oktatási rektorhelyettese (1963–1964),
rektora (1964–1969). Ez időszak alatt egyesült ismét az Építésipari és
Közlekedési Műszaki Egyetem a BME-vel
- 1956-1961 között egyik alapítójaként az Magyar Tudományos Akadémia
Automatizálási Kutatócsoport tudományos munkatársa volt.
- 1962-től az MTA Automatizálási Kutatócsoportból létrehozott MTA
Automatizálási Kutatóintézet (AKI) igazgatóhelyettesi feladatait is ellátta.
- Oktatott a miskolci Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetemen (1951-
től).
- MEE elnöke, MATE Irányításelméleti szakosztály
- ...

Egyetemi karrier

1950. augusztus 4. (93.) • Rendkívüli ülés •

1. Csáki Frigyes kurátor hivatali eskütétele (93. oldal)

J e g y z ő k ö n y v ,

készült a Budapesti Műszaki Egyetem 1950. évi augusztus hó 4-én tartott rendkívüli tanácsüléséről.

Jelen vannak: Dr. Mihailich Győző rektor, elnök, dr. Csűrös Zoltán prorektor, Szilágyi Gyula, Major Máté, dr. Vörös Imre, ~~dr. Liska József~~, és dr. Erdey László dékánok, továbbá Ormos Tibor MDP. titkára, valamint Csáki Frigyes kurátor.

Jegyzett: Dr. Somogyi Sándor előadó.

Az elnök üdvözlí a megjelenteket és jelenti, hogy a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur Csáki Frigyes kurátori teendőkkel megbízott tanársegédet az 1404-C18-3/1950. VI.4. számú rendeletével a 651. kulcsszámu kurátor elnevezésű munkakör 1. fizetési fokozatába besorolta, illetőleg alkalmazta.

Az elnök közli, hogy a Szervezeti Szabályzat 61. §-ának 23. bekezdésében foglaltak értelemszerű alkalmazásával a nevezettnek a hivatali esküt a rektori tanács előtt kell letennie.

Az elnök üdvözlí a rektori tanács előtt eskütétel végett

Az elnök meleg szavakkal köszönti az egyetemi igazgatás új vezetőjét, működéséhez sok sikert kíván.

BME

1427/1967.

9.sz. J e g y z ő k ö n y v

készült a Budapesti Műszaki Egyetem Tanácsa, az Építő-
ipari- és Közlekedési Műszaki Egyetem Tanácsa és az
MSZMP Műszaki Egyetemi Pártbizottsága 1967. június 19-én
de. 10 órakor a rektori nagytanácsteremben tartott együt-
tes ülésén.

Jelen vannak: Dr.Polinszky Károly műv.miniszterh.
Kanczler Gyula XI.ker.PB. első titkára
Rigler György főosztályvezető
Juhász Miklós főosztályvezető
dr.Fodor Lajos osztályvezető
dr.Orosz Zoltán főosztályvezető

a Budapesti Műszaki Egyetem Tanács tagjai,
Építőipari és Közlekedési Műszaki
Tanács tagjai,
Hajtóbizottság tagjai,
Szervezetek titkárai.

István tanács titkár.

Előterjesztja a BME és az ÉKME
közös ülését.

, Tisztelt Pártbizottsági

t egyetem egyesítésére vo-
minisztertanácsi rendelet-
végrehajtási utasításáról

Tisztelt Elvtársak!

Engedjék meg, hogy tisztemből következően, ezen ünnepélyes
egyetemi tanácsülésen átadjam Dr.Csáki Frigyes tanszékvezető
egyetemi tanár elvtársnak a Magyar Szocialista Munkás Paraszt
Kormány határozatáról szóló értesítést, melyben megbizsa Őt
3 évi időtartamra a Budapesti Műszaki Egyetem rektori teendő-
inek ellátásával.

1969. május 26. BME tanácsülés

Dr. Polinszky Károly műv. minh.

Bejelenti, hogy a múlt hét során Csáki Frigyes rektor elvtárs bejelentette, hogy egészségi állapota miatt a 3 éves rektori megbízatásának lejárta előtt kéri felmentését e tisztség betöltése alól.

Ertékelve minden tényezőt, amely ezen elhatározásához vezetett, a MM vezetői elfogadták kérését és arra az álláspontra jutottak, hogy ugyancsak elfogadásra javasolják a Minisztertanácsnak. Ezen elhatározással egyetért a BME Pártbizottsága is.

Engedjék meg, hogy Csáki elvtárs 5 éves rektori munkájáért ezalkalommal is már most köszönetemet fejezzem ki és kérjem az egyetemi tanácsnak e témakörben bejelentésem tudomásulvételét.

Az új egyetemi és szervezeti működési szabályzat szellemét már érvényesítve amely előírja, hogy az új rektor személyének kiválasztásában az egyetemi tanács véleményét meg kell hallgatni, - javaslatot tegyek az egyetem párt-bizottságával egyetértésben - hogy 3 évi időtartamra 1969. június 1-től Dr. Perényi Imrét, a műszaki tudományok doktorát, az egyetem jelenlegi rektorhelyettesét terjesszük elő rektori megbízásra.

Akadémiai karrier

- 1954 Kandidátus disszertáció: Soros kondenzátorok alkalmazásának néhány kérdése
- 1960 Doktori disszertáció: Változó szlip meghatározása a turbógenerátorok aszinkron üzemében
- 1965 MTA levelező tagja: Egy- és többváltozós szabályozási rendszerek statisztikus szintézisének módszerei
- 1976 MTA rendes tagja: Váratlan halála miatt nem tartott székfoglalót
- MTA Elnökség tagja (1970. febr. 5.–1973. máj. 11.),
- MTA alelnöke (1976. máj. 7.–1977. aug. 29.).

Tudományos munkássága

MTA Műszaki Tudományok Osztályának közleményei 54.kötet 1977

https://real-j.mtak.hu/1791/1/MUSZTUD_54.pdf#Page=295

170 szakcikk, előadás, tanulmány

2 értekezés

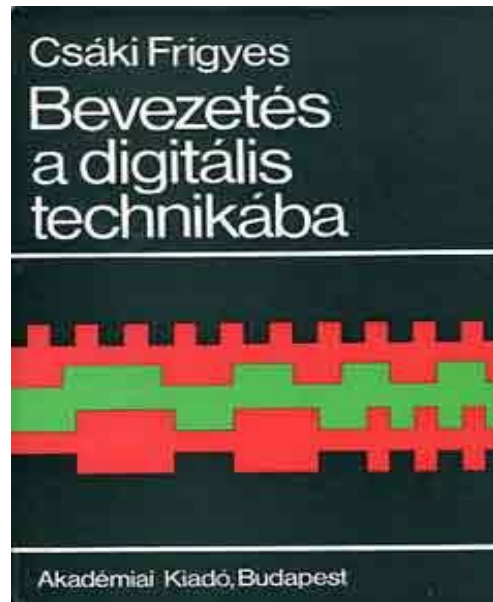
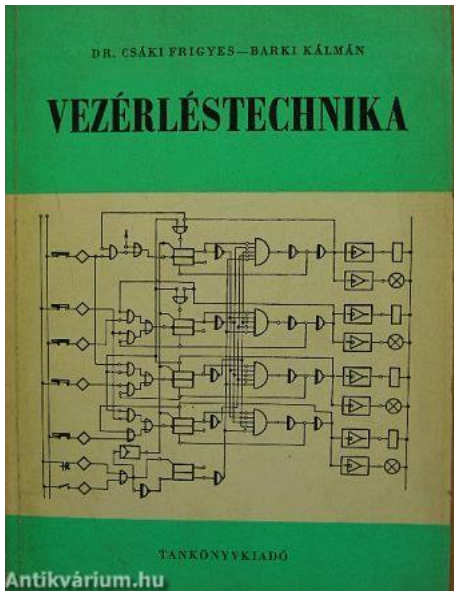
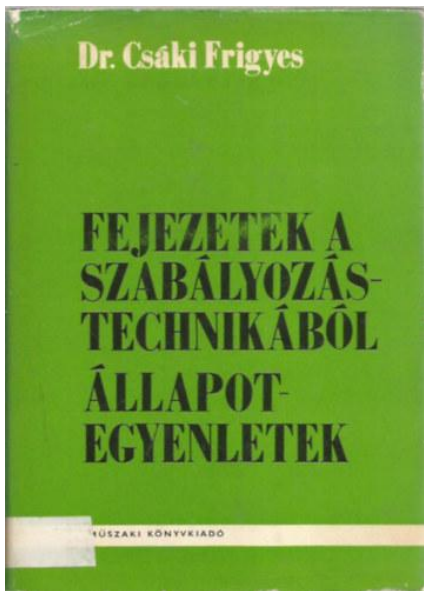
10 jegyzet

20 könyv

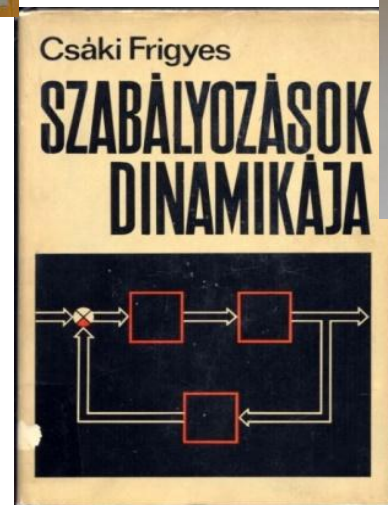
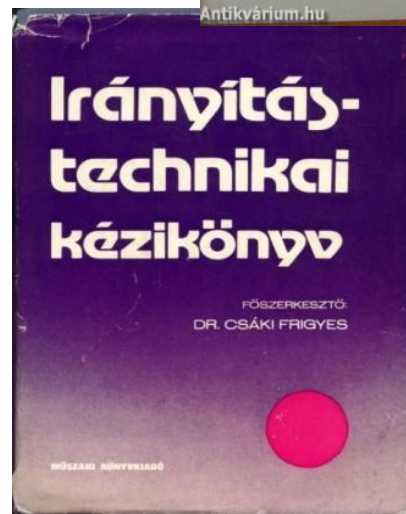
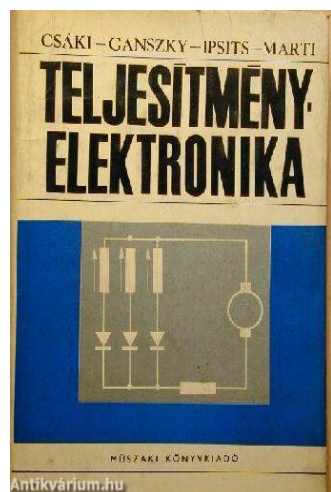
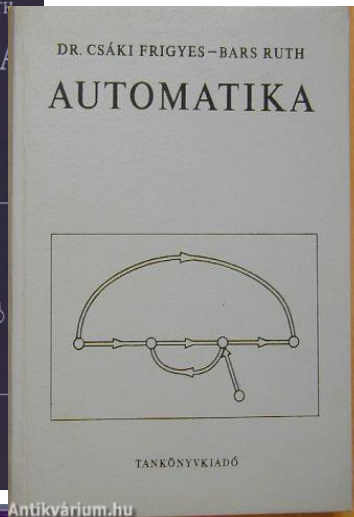
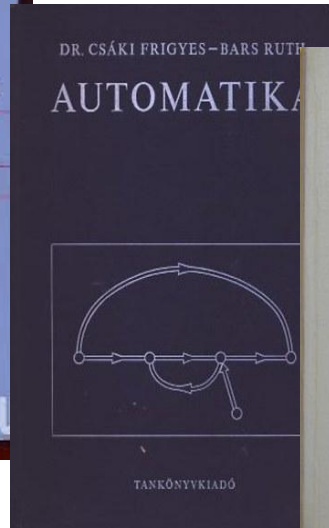
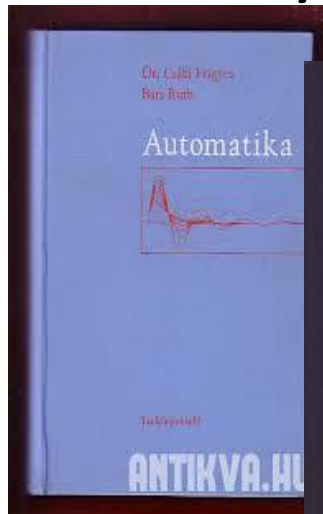
magyar, orosz, német, angol, francia nyelven

1. CSÁKI F.—BARKI K.—GANSZKY K.—IPSITS I.: Ipari elektronika, Tankönyvkiadó
2. CSÁKI F.: Szabályozások dinamikája, Akadémiai Kiadó, 1966, 1970, 1973
3. CSÁKI F.—BARS R.: Automatika, Tankönyvkiadó, 1969, 1972, 1974
4. CSÁKI F.: Korszerű szabályozáselmélet. Akadémiai Kiadó, 1970
5. CSÁKI F.—GANSZKY K.—IPSITS I.—MARTI S.: Teljesítményelektronika. Műszaki Könyvkiadó, 1971, 1973
6. CSÁKI F.: Fejezetek a szabályozástechnikából, Állapotegyenletek. Műszaki Könyvkiadó, 1973
7. CSÁKI F.—BARKI K.: Vezérléstechnika. Tankönyvkiadó 1973, 1975
8. CSÁKI F.: Bevezetés az Automatikába. Akadémiai Kiadó, 1973
9. CSÁKI F.—HERMANN I.—IPSITS I.—KÁRPÁTI A.—MAGYAR P.: Teljesítményelektronika. Példatár, Műszaki Könyvkiadó, 1975
10. CSÁKI F. (szerk.): Lineáris szabályozási rendszerek analízise. Műszaki Könyvkiadó, 1976.
11. CSÁKI F.: Bevezetés a digitális technikába. Akadémiai Kiadó 1977
12. CSÁKI F. (főszerk.): Irányítástechnikai Kézikönyv. Műszaki Könyvkiadó, 1977
13. CSÁKI F. (szerk.): Lineáris szabályozási rendszerek szintézise. Műszaki Könyvkiadó (sajtó alatt)
14. CSÁKI, F.: Modern Control Theories, Nonlinear, optimal and adaptive systems. Akadémiai Kiadó, 1972
15. CSÁKI, F.: Die Zustandsraum-Methode in der Regelungstechnik. Akadémiai Kiadó — VDI Verlag, 1973
16. B. N. PETROV—CSÁKI, F. (Editors): 2nd International Symposium on Information Theory. Akadémiai Kiadó 1973
17. CSÁKI, F.—GANSZKI, K.—IPSITS, I.—MARTI, S.: Power Electronics. Akadémiai Kiadó, 1975
18. CSÁKI, F.: State-space Methods for Control Systems, Akadémiai Kiadó 1976
19. CSÁKI, F.: Szovremennaja teorija upravlenyije. Izd. Mir. Moszkva 1975
20. CSÁKI F.—HERMANN I.—IPSITS I.—KÁRPÁTI, A.—MAGYAR S.: Teljesítményelektronika. Példatár, angol nyelvű kiadás (sajtó alatt)

Könyvek

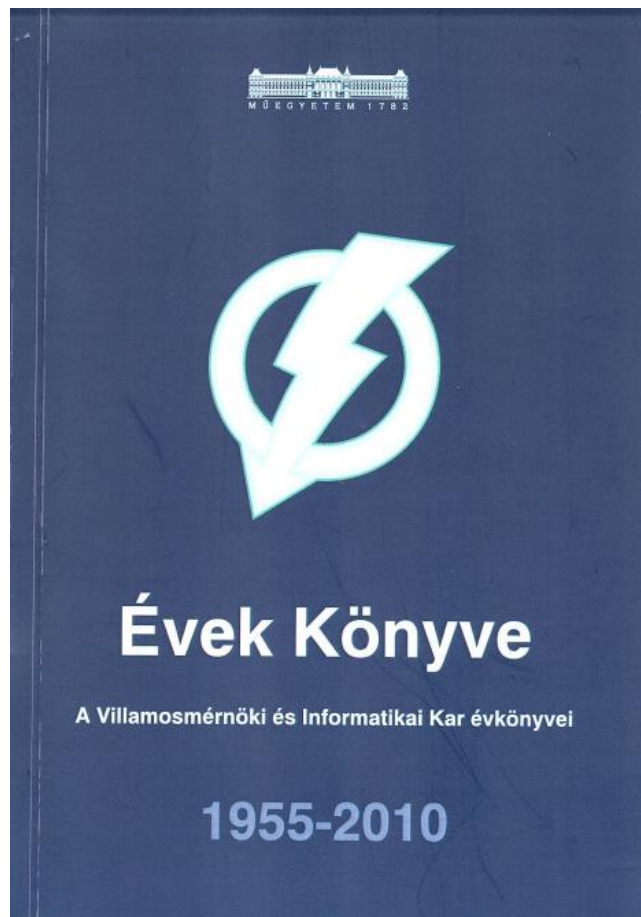
Könyvek

UNIVERSITY OF MINNESOTA
Driven to Discover®

Automatizálási Tanszék 1961-...

AUT 1961

1961-62

ATOMFIZIKA TANSZÉK (AFT)

Tanszékvezető, egyetemi tanár:
Dr. Kovács István akadémiai levelező tag a fizikai
tudományok doktora
Egyetemi adjunktus:
Dr. Erdélyiszky Zsigmond a fizikai tudományok
kandidátusa
Egyetemi tanársegéd:
Mihály Katalin
Tudományos munkatárs:
Dr. Sári Ottó a fizikai tudományok kandidátusa
Tanszéki segédmunkatárs:
Koenig Tivadar
Tanszéki mechanikus:
Boda Imre
Adminisztratív ügyintéző:
Makrai Pálné
Tanszéki adminisztrátor:
Takáts Mária

AUTOMATIZÁLÁSI TANSZÉK (AUT)

Tanszékvezető, egyetemi tanár:
Dr. Csáki Frigyes a műszaki tudományok doktora
Egyetemi docens:
Dr. Frigyes Andor a műszaki tudományok
kandidátusa, dékánhelyettes
Egyetemi adjunktus:
Csik Gáspár
Egyetemi tanársegéd:
Barki Kálmán (főállású)
Ipsits Imre
Császár György (főállású)
Szilágyi Béla
Ganszky Károly (főállású)
Telkes Zoltán
Tanszéki adminisztratív ügyintéző:
Perlaky Antalné
Tanszéki adminisztrátor:
Hegedűs Istvánné
Műhelyvezető:
Fajsz János
Technikus:
Kozák György
Mikusi Károly

ELEKTRONSŐTECHNIKA TANSZÉK (ECT)

Tanszékvezető, egyetemi docens:
Dr. Valkó Iván Péter a műszaki tudományok
kandidátusa
Egyetemi docens:

Kocszler Ödön
Egyetemi adjunktus:
Romhányi Miklós
Egyetemi tanársegéd:
Ambrózy András
Tanszéki adminisztrátor:
Vékony Gyuláné
Tanszéki mechanikus:
Arany Tóth Zoltán

ELMÉLETI VILLAGOSSÁGTAN TANSZÉK (EVT)

Tanszékvezető, egyetemi tanár:
Dr. Simonyi Károly a fizikai tudományok kandidátusa
Egyetemi adjunktus:
Dr. Fodor György
Vágó István
Egyetemi tanársegéd:
Földi Tivadar
Mérey Imréné
Tanszéki adminisztratív ügyintéző:
Berzák Gáspárné
Tanszéki laboráns:
Pápanecz Gyuláné
Tanszéki mechanikus:
Lukács László

FIZIKA TANSZÉK (FT)

Tanszékvezető, egyetemi tanár:
Dr. Gombás Pál akadémikus (főállású)
Egyetemi tanár:
Dr. Kónya Albert akadémiai levelező tag
Egyetemi docens:
Dr. Doktorits István
Egyetemi adjunktus:
Biro Imre
D. Nagy Lajos
Knapecz Géza
Dr. Szépfalussy Péter a fizikai tudományok kandidátusa
König Aladár
Egyetemi tanársegéd:
Béres Györgyné
Dr. Ráczkevy Sándorné
Csoma Zsigmond
Rozsundai Anna
Dobay Kálmánné
Szabó Árpád
Füzessy Zoltán
Tóth Gábor
Dr. Itahn Emilné

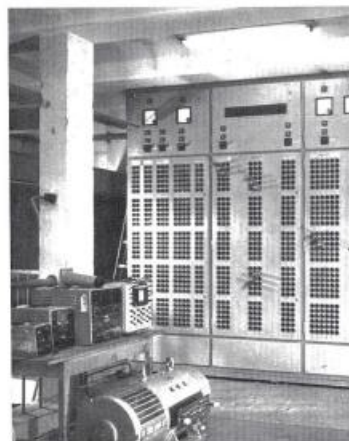
BME AUT 1966

Dr. CSÁKI FRIGYES egyetemi tanár,
a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja,
tanszékvezető

Dr. BENEDIKT SZVETLÁNA adjunktus,
a műszaki tudományok kandidátusa
BÉZI ISTVÁN adjunktus
Dr. GANSZKY KÁROLY adjunktus (félállásban)
GERTLER JÁNOS adjunktus
a műszaki tudományok kandidátusa
IPSITS IMRE adjunktus
BARKI KÁLMÁN tanársegéd (félállásban)
BARS RUTH tanársegéd
CSISZÁR GYÖRGY tanársegéd (félállásban)
KÁRPÁTI ATTILA tanársegéd
KIS PÁL tanársegéd
LEHOCZKY JÁNOS tudományos munkatárs

A tanszéken folyó tudományos munka egyrészt az auto-
elméleti kérdéseivel foglalkozik, elsősorban a stohasztikus
rekárcitelti függvényeinek meghatározásával. E témakörben
professzor új módszert dolgozott ki az optimális átviteli
meghatározására, és az eljárást továbbfejlesztette több válto-
zóra is. A tudományos munka ezenkívül kiterjed a folytonos
statikus és dinamikus tulajdonságainak vizsgálatára és az
rendszeres számítógépes irányítására. A két utóbbi té-
ma kandidátusi disszertáció is készült.

Vizsga: relés szabályozási kör programozásának elvi vázlata

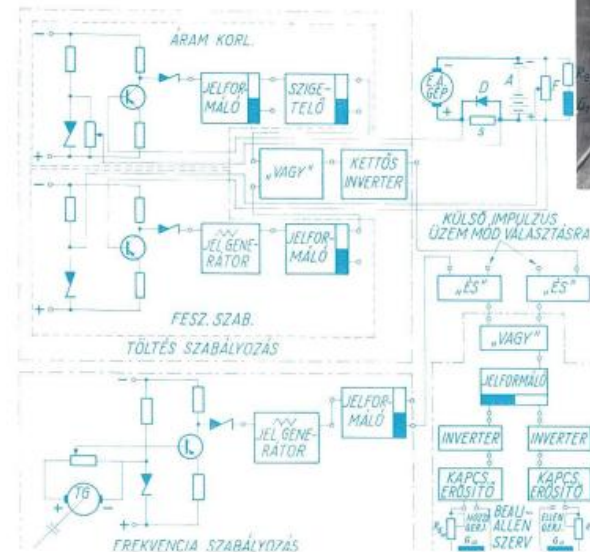
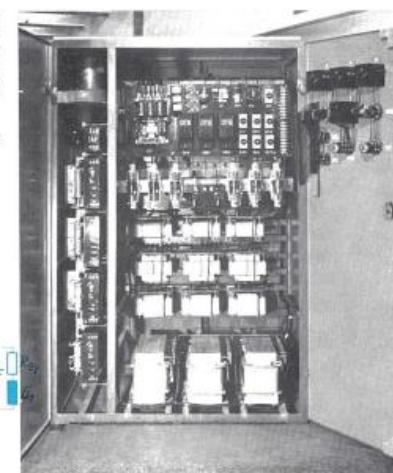
A hallgatók az automa-
tárgyakból laboratóriumi
Automatikából a labo-
rben a szabályozási kö-
rrel, konkrét szabályozások statikus és dyna-
mikus vizsgálatával és az analóg számítógép szabá-
lyozástechnikai alkalmazásával foglalkoznak.

A tanszék laboratóriumában átdatátla segítségével
mindegyik hallgató mérőhelyhez egyszerű
dugaszolással csatlakoztathatók a beépített gép-
csoportok, illetve az átdatátla segítségével meg-

A tanszék az ipari elektronika területén is működik, és a tanszék vezetője a tanszék vezetője.

A tanszék két tárgyból ad ki diplomatervezési feladatokat. Az automatika tárgyú diplomatervezési feladatok elsősorban a villamos vezérlések és villamos szabályozások témaköréből kerülnek ki, az ipari elektronika tárgyú diplomatervezési feladatok pedig egyenirányító berendezések tervezésével, védelmével, pont- és vonalvezető készülékek vezérlésének megtervezésével foglalkoznak, valamint a logikai elemek felhasználásával kapcsolatos kérdéseket dolgozzák fel. Ha lehetőség adódik rá, a szigorló hallgatók a 8 hetes diplomatervezési gyakorlat alatt a megtervezett szabályozásokat és készülékeket meg is építik.

A képen egy diplomamunka keretében tervezett és épített szükségáramforrás szabályozási áramkörei láthatók.

A tanszék kapcsolatot tart fenn az iparral, és részt vesz olyan feladatok megoldásában, amelyek egyrészt elősegítik az oktatók tudományos fejlődését, másrészt hozzájárulnak a gyártmányok minőségének vagy a termelés színvonalának emeléséhez.

Ipari megbízás keretében készítette a tanszék az Egyesült Izzó részére a fenti fényképen bemutatott 50 kVA-es háromfázisú váltakozó áramú feszültségstabilizátort is. Műszaki adatok: bemenőfeszültség-változás $185 \text{ V} \pm 235 \text{ V}$, kimenőfeszültség-változás $220 \text{ V} \pm 1\%$, terhelőáram-változás $\frac{1}{2} I_n \pm 1\%$.

Unokáknak ültetett fa

AUT 1961 – 1969 – 2010 ...

AUT - Ma

- Tanszék őrzi Csáki Frigyes szellemiségét
 - L.E. Boltzmann: *„Semmi sem olyan gyakorlati, mint egy jó elmélet”*
 - I.Newton: *„A példák hasznosabbak, mint a szabályok”*
(Csáki: Szabályozások dinamikája. Előszó)
- *a gyakorlati képzés fontossága, valamint az oktatás elméleti megalapozása*

- Köszönöm a figyelmet!
- Csáki Frigyes 1921-1977
 - Automatizálási tanszék vezetője 1961-1977
- Tuschák Róbert 1927-2018
 - Automatizálási tanszék vezetője 1978-1994